

To je posredno potrdil predsednik **Milan Kučan**, ki je v svojem nagovoru med drugim dejal: »S tem morda nezavedno popravljamo eno od tistih krivic, ki jih Slovenci tako radi, ne da bi to vselej tudi hoteli, povzročamo drug drugemu. To je spomenik mnogim tisočim planincev, ki so se zavzemali za iste vrednote, ki sta jih skušala s svojim delom in življenjem ter osebnim vzorom pokazati oba moža.«

Avtor prispevka še ugotavlja, da je bila proslava preveč »celjska«, da so bile zasluge preveč »celjske«. Mimogrede pozabi na besede predsednika, da je to spomenik mnogim tisočim planincev ne glede na društveno pripadnost.

»Nova doba« je 29. septembra objavila obširen sestavek »Od Frischaufa do Gradišnika« o zgodovini planinstva na tem območju.

Ob zaključku omenimo še pismo, ki je bilo objavljeno v pritožni knjigi Nedeljskega dnevnika 17. oktobra 1993 z naslovom »Zapostavljeni domačini«. **Peter Plesnik** iz Logarske doline se čuti prizadet, ker v izvajanju »govornika« (verjetno misli **Dušana Gradišnika**) »niso bili niti z eno besedo omenjeni domačini«.

Omenja **Janeza Piskernika**, njegovo ime najdemo tudi v Kocbekovem Vodniku »Savinske planine« iz leta 1903. Kocbek je zapisal v »zaznamku vodnikov«: Logarska dolina - Janez Piskernik. D. u. Ö. A. V. Naštevava druge zaslužne Solčovane in pri tem pozablja na že citirane besede Milana Kučana, da je to spomenik vsem zaslužnim planincem.

Tudi mi se lahko vprašamo: zakaj ob 40-letnici PD Solčava in ob letošnjih jubilejih niso realizirali predloga Valenta Viderja, navedenega na začetku tega sestavka, zakaj v Solčavi niso postavili skromnega spomenika?

Ob zaključku pa »resen« predlog, »priporočilo« kronistom društvenega dela, zgodovinarjem planinstva: pazite, da boste v svojih zapiskih o zaslužnih možeh planinstva zapisali vse njihove zakonske in nezakonske otroke! Če boste na katerega pozabili in bodo tega moža kasneje slavili in kateri od otrok ne bo povabljen na slavlje, boste doživeli kritiko, kot jo je PD Celje, ko je pozabilo na Kocbekovega potomca.

PD Celje je »okrcal« tudi Peter Plesnik v sestavku »Zapostavljeni domačini«.

Ob ugotovitvi, da je PD Celje pozabilo na to, da se je planinski dom v Logarski dolini imenoval po **Francu Herletu**, pa predlog, da vsi skupaj pobrskamo po spominu in se spomnimo skupščine PZS, ki je bila pred leti v Celju in na kateri je moralo PD Celje prepustiti Herletov dom v Logarski dolini Izletniku Celje oziroma tistemu, ki bo poskrbel za skupni, enotni turizem v Zgornji Savinjski dolini.

Celjani so zgradili nov dom, stari dom pa je porušen. Kdo je porušil ta dom?

Franc Ježovnik

društvene novice

Milici Gregorič v spomin

Planinski prijatelji iz OPD Koper smo se 7. septembra letos na dekanskem pokopališču poslovili od **Milice Gregoričeve**, te velike častilke gorá, ki je dolgo premagovala zahrbtno bolezen, naposled pa je omahnila kot »dozorela planinska roža« po viharji noči.

Njena življenjska pot je stekla v Dekanah pred 62 leti v narodno trdni družini z močnim podarkom na krščanskem etosu.

Planinski duh je po vojni v Dekane med mlade prinesel učitelj **Rudi Lampe**, nakar se je v petdesetih letih oblikovala manjša planinska skupina okrog družin Gregorič-Jakomin-Piciga; toda le Milica je ostala zvesta svojim ljubljnim goram do zadnjega diha. V tem času je nekako postala »planinski motor« v vasi in dolga leta navduševala - zlasti mlade - za planinstvo in jih vodila v »kraljestvo gorá« - to so bile njene običajne besede, ki so ponazarjale veličino gorskega svetá. Mnoge planinske prijateljke je prvič popeljala v hribe in jih navdušila, veliko teh se je za vedno zapisalo hribolaštvu.

Planinski prijatelji se bomo spominjali planinke Milice kot vedno nasmejjane, vedno dobre volje, vedno zazrte v vrhove. Na številnih pohodih - najraje je imela manjšo družbo - je s ponosom osvajala vrhove, premagovala tudi sto težav in vedno prispela do cilja. Na planinskih poteh je vsakomur pomagala v težavah in z vsemi delila pristno tovarštvo. Dejali smo, oj, ti srčna planinska popotnica, ki se ne ustraši nobenih vzponov, od kod jemlje vso to moč? Samo želja in vztrajnost po druženju z gorami sta ji naklonili to posebno moč.

Samopotrjevanje svoje življenjske poti je našla pri Višarski Mariji - visoko v gorah, kamor je velikokrat zahajala in se vračala prerajena s polno novih moči. Krščanska načela ljubezni do sočloveka, do prijatelja, je vsakodnevno uporabljala pri svojem poklicnem delu (finančni blagajnik) in pri ljubiteljskem udejstvovanju (planinstvo in glasba). Pomagala je ljudem v stiskah, včasih je bila dovolj le dobra beseda.

Kot je bila na pohodih odločna, vztrajna, je njena narava zaplapolala ob pogledu na planinsko cvetje, ki ga je nenehno opazovala, božala, sadila in se nasploh družila z raznoterimi cvetkami. V veselje in zadovoljstvo si je uredila in označila planinsko pot na domači hrib, kamor je tako rada zahajala. Pot je v zadnjem letu že

zarastla, toda ostal bo trajen spomin na domačo planinko.

Planinka Milica je imela čuteče srce. Njena notranjost je planinske vršace sprejemala kakor hvalnico nebu, ki je ustvarilo te naravne lepote, dane nam ljudem na ogled in v veselje. Kot velika glasbenica pa je simfonijo gorā umela zlit v glasbeno kulturo, kar je plemenitilo in bogatilo njeno vsakodnevno delo.

Poleg planinstva je že od rane mladosti gojila in razvijala glasbeno dejavnost. Sprva v okviru cerkvenega pevskega zbora, nakar se je po pevovodskih in orgelskih tečajih razvila v organistko višje stopnje. Nad 30 let je vodila cerkveni pevski zbor in dolga leta opravljala delo organista. V okviru kulturnega društva Jadran je ustanovila in vodila deklški pevski zbor, ki je na tekmovanjih »Primorska poje« dosegel lepe uspehe. Poleg tega je vaške otroke poučevala igranja na različna glasbila: orgle, klavir, harmoniko. Sodelovala je pri vseh prireditvah v domači vasi, glasbeni vložki izvajalcev so bili vedno sad prizadevne Milice. V znak zahvale je prejela več priznanj iz kulturnega sveta in tudi bronasti znak PZS.

V svoji vasi je bila deželna velikega ugleda in spoštovanja kot malokdo. V dokaz priljubljenosti in spoštovanja do pokojnice se je pogrebnihih slovesnosti udeležila velika množica občanov. Dvoje pevskih zborov je ganljivo in občuteno zapelo več pesmi Milici v slovo, več duhovnikov je spremljalo pokojnico k večnemu počitku na dekansko pokopališče, posejano s cipresami, obdano z griči in morjem.

Spomin na planinko in glasbenico Milico v Dekanih še dolgo, dolgo ne bo umrl.

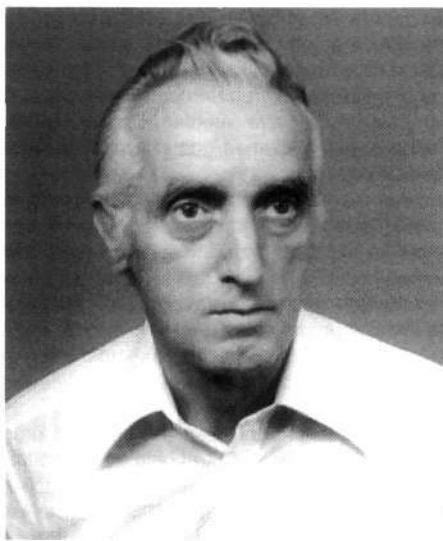
Karlo Kocjančič

80 let Gregorja Klančnika

Preplezal je osem desetletij, sedaj stopa v deveto.

Svet je zagledal pod planinami 7. novembra 1913 kot osmi otrok v kmečki družini. Rojstna Mojstrana z najvišjimi slovenskimi gorami in bližina Triglava sta v njem že v zgodnji mladosti vtisnili pečat za vse življenje. Življenje v naravi, na paši, odkrivanje narave in njenih zakonitosti, prvi pristop na Triglav 15. avgusta 1926 ga je zapisalo med tiste, ki pripadajo goram - in te so postale Gregorju življenjska potreba.

Šolske klopi je brusil in si bistril znanje na Dovjem, Jesenicah in nazadnje še v Ljubljani, telovadno društvo »Sokol« v Mojstrani pa ga je vodilo za roko v drugem delu življenja, saj mu je gimnastika pomenila krepitev mladega organizma, telovadni zleti, igre in glasba pa duševno razvedrilo. Vsak prosti čas je izkoristil za pohode na planine, še posebno potem, ko je narasla Bistrica novembra 1926 odnesla lesen Sokolski dom. Pri Sokolu se je pričelo tudi tek-

Gregor Klančnik

movalno smučanje, kamor so vključili mladega Grego, zaradi česar je postal še posebno hvaležen za zaupanje, ki pa ga je potrdil leta 1937, ko je postal vseslovanski prvak Sokola v klasičnem smučanju.

Gregor Klančnik je bil med pionirji, ki so pred letom 1940 v Jugoslaviji začeli orati smučarsko ledino. Vzor mu je bil oče, tudi Gregor, ki se je že leta 1914 udeležil prvega smučarskega tečaja v Bohinju. Z **Janezom Hlebanjo** so se jugoslovanski smučarski prvaki iz Mojstrane začeli pojavljati že leta 1921 in se vse bolj množično vključevati; leta 1926 se je vključil tudi naš Grega in tako je vse naslednje obdobje pripadalo smučarskim prvakom iz dovške fare. Tudi naš jubilar je bil med njimi: leta 1934 je sodeloval na prvi prireditvi na mamutski skakalnici v Planici, leta 1936 na Triglavskem smuku in zatem je bil večkratni državni prvak v teku in klasični kombinaciji. Ob tem si je kot navdušen turni smučar podaljšal obiskovanje gorskega sveta.

Za vzdrževanje smučarske kondicije so mu bile gore pomembno dopolnilo. V gore in na vrhove je običajno hodil sam, ker je to pomenilo večjo svobodo pri odločanju in ni bilo nobene omejitve v tempu; pa vendar je hodil s smučarskimi palicami, kar je bilo v tistih časih izjema.

Ko je bil naš Gregor v najboljši kondiciji, se je v treh urah povzpел na Triglav, in to iz Mojstrane. Plezal pa je večinoma bos in v kratkih hlačah, pa tudi prek snežnih zaplat mu ni bilo težko iti. V tridesetih letih se je prek Triglavске stene povzpел na Triglav 50-krat, in sicer z obveznim podaljšanjem poti do vrha Triglava.

Gregorju Klančniku je čas bliskovito bežal in sploh nimam občutka, da smo praznovali njegovih sedemdeset let pred desetimi leti. Naš